

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 1. Declaratur Qualis sit amor proprius, qui à nobis mortificandus est,
& qui sint eius effectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](#)

¶ II. PARS TRACTATVS
CAPVT I.

Qualis sit Amor proprius, qui mortificandus est. & qui eius est secundum.

ES T quidam amor, quo homo se amat ordinatè, & bono fine, qui est gloria Dei, vel alius honestus finis, qui natura sua tendat in Deum, quo amore homo amat beatitudinem extremam, eaque omnia que ad illam consequendam adiumenta esse possunt. Hic amor non appellatur amor proprius, quia etsi eo queramus nostrum profectum, tamen quia prius cipalis finis loco propositum non habet semetipsum, sed Deum, idcirco potius est amor veræ caritatis, & metà spiritualis. Amor ergo proprius est, quo quis amat seipsum, hoc est, quo quis tantum studet suis cōmodis, nulla habitatione gloriæ diuinæ, idque bifariam fieri potest. Primo, si partem spiritualem hominis pro obiecto habeat, & ameri per se virtutes & dona spiritualia animi, ac felicitatem quoq. ipsa, quatenus utilitatem aliquam spiritualem conciliant. Et hic amor proprius est.

MORTIF. VOLVNT. ^{pp}

est in respirationi. Verum quavis amor proprius, qui primarij finis loco propo-
litum habet seipsum, & non Deum, sit
imperfectus, nec sufficiat ad salutem,
tamen facile corrigi potest & perfici,
nempe mutatione tantum finis; res e-
nam spirituales quae amantur, ex se bo-
næ sunt. Mortificandus est autem hic
amor, primum attentè expendendo
beneficiorum diuinorum magnitudi-
nem, & quanto Dei amore illa sint no-
bis communicata, deinde capessendū
ardens desiderium placendi ei, qui tan-
to amore dignus est, & tot muniberis
ad se redemandum nos sibi deuinxit.
Quando enim anima erit hoc deside-
rio inflammatæ, facile longius progre-
dierit, perspicetque, nihil; æquæ à Deo
requiri ad suam gloriam amplificā-
dam, quam ut solidis virtutibus ope-
ram demus in hac vita, & in altera suo
conspectu iucundissimè aliquando
perfruamur; amemusque virtutes, nō
tam quia nobis utiles sunt, quam quia
placent Deo, eiusque gloria per illas
promouetur. Et quia in talibus amo-
rem proprium excindere, eumque in
solius Dei amorem conuertere, mag-

P 5

num

320 II. PARS TRACTATVS
nū Dei donū, est &c supernaturale, con-
iūgēdē sunt huic exercitio humiles &
dentesq; preces, & corporales nōnullae
mortificationes ceteris faciliore, vi
hoc donum mortificationis à Deo
impetratur.

ALIVS est amor proprius, qui obiecti
loco habet sensitū hominis pācēia
voluptates & delitias carnis procluit,
ac etiā rationalē in honores, opes &c.
lia bona tēporalia inclinā' em. Hoc
more homo non virtutes, sed res nau-
ræ corruptæ inclinationi obnoxias co-
pletebitur, nec alium scopū propolitum
habet, quā cōmodum suum tēporalē.
Et hic propriè vocatur amor proprius
qui quidē perniciosissimus est, quia
nimūm vehementer exēcat. Vnde B.
GREGORIVS, sūt, inquit, multe pecc-
ta qua committimus, sed idcirco nobis
graua non videtur, quia priuato no-
stro deceptiōne blandimur. Deinde
quia est omnium malorum fons, &
origo, ut paulo pōst ostendamus, E.
hoc amore manant effectus quāl-
viosi, qui aperiè sunt peccata, secun-
dum Apostolum, dum ait: In nam-

Dom. 4. in
Ezecib.

DE MORTIF VOLVNT. 32

mis diebus erunt homines seipso aman 2. Tim p.
tes, cupidi, elati, superbi, blasphemii, pa-
rētibus nō obediētes, ingratii, scelasti, sine
affectione, sine pace, criminatores, inci-
rimentes, immites, sine benignitate, pro-
bitores, proterui turnati, et voluptrati
amatorem magis, quā Dei. Ex eadē radice
oriuntur & alij: si. Etus, sed non sunt
omnes peccati mortali, nec peccati
rationem vendicant, nisi quod finem
debitum propositum non habeant.
Hos nos patet facere conatur, ut con-
uet quid in proprio amore mortifican-
dum sit. Vnus ē vitiōsis proprij amo-
ris affectibus est, quādo homo sibi pla-
cer, & quando illi sua facta arridēt, nō
tanquam Dei dona, sed suæ industriæ
opera. Alius, quando nō propter Deū
aut alium bonum finem deliderat ab
omnibus amari, sed tantum ut inde
aliquid solatium capiat & volupta-
tem Quos aff. Etus faretur S. Augusti lib. 10. com-
nus ex proprio & inordinato amore far: c. 36.
proficieti.

G. 39.

ALII affectus vitiōsi ab amore
proprio deriuati, sunt, plus æquo
pudesceri ob defectus naturæ, ut de-
formitatem vultus, membra distorta,

P 6 vocem

922 II. PARS TRACTATVS.
vocem asperam, inopiam patentum
officij quod geritur vilitatem, & ca-
huusmodi. De solo enim peccato De-
iique offensa verecundari debet ho-
mo, p[ro]fessori autem de rebus a Deo
prosegitis, & quae nullam peccatio-
nam habent, est hominis nimium ka-
manis. Iuuu[m] que honorem in omni-
bus que eris. Alius est. Alius est, si quis
egre[m] admissam culpam confiteat
eo quod coram hominibus laudari
videt velim, quam si coram Deo, ve-
ne aliquid de bona opinione, quem
pudicaciam habet, detrahatur. Si quis
libenter tractet, vel de iis rebus que
tur, ynde spes aliqua est honoris &
manae laudis. Si ambiat dignitatem
iores & honoratores, si tuas virtutes
sui generis nobilitatem, & alia praed-
icit: Si optat alios in ea persuasione
se, ut existiment ipsum, non volare
ad fastigium alicuius dignitatis
et[em], ac proinde credant eum esse
mitem, alijsque multis virtutibus
natum, quae toris non apparet. Si
operibus bonis alijsque actionibus la-
de dignis præstandis, quae nouiri la-

minū oculos incurvura, magnū studium adhībeat, vt rectē & sine cuiusquam querela vel calumnia fiant; quę verò secreta facit, soli diuino cōspectui nota, non tantum studium in ijs cum omni perfectōne exercētis ponat. Ut si, cum diuinum officium publicē di endum est, aut paruulæ orationes vocales recitandæ, sit valdē deuotus; si vero priuatim, distractus & incompositus. Si, quoties in præsentia aliorū ab eo petitur eleemosyna, aut aliud caritatis opus, promptissimè poniāt; si clam, nullo præsente, nihil vel parum communicet. Si domi ob̄tes leuissimas ira accēdati, publi è verò ob̄tes grauiores iracundiam comprimat, ne subiectus passionibus videatur. Contra quoque, si negligat bona opera p̄f̄stare, vt ieunare, carnem castigare, ægis seruire, aliaq; caritatis opera exerceat, ne videatur ab hominibus, non quod metuat sanctus ab hominibus reputari, sed ne existimetur vanæ glorie caprandæ causa illa fecisse.

ALIVS eiusdem amoris proprii effectus est, metuere, ne parui apud alios effundemur: magnā diligentiam adhi-

¶4 II. PARS TRACTATVS.

adhibere in procurandis proprijs com-
modis, facultaribus augēdis, & hono-
ribus consequendis; contra vero, ne-
gligenter agere in salute animæ & glo-
ria diuina promouenda. Multum tem-
poris consumere in coacimandis ve-
stibus, & compoendo cubiculo; eu-
guumq; spaciū faciendo examini
conscientiæ, & Rosatio lectitando re-
linquere. Aduigilare vt famuli do-
mus, & liberi summo mane ē leſti se
prosipient, & ne minimum quidem
temporis punctulū ad quæcum faci-
dum negligant: n.h̄l autē labore, ut
vi sacrificium Missæ tempore audiatur,
ut confessionem peccatorum faciant,
doctrinā Christianā addiscāt, & diu-
na mandata præstent. Operā dare, ut
redditus, & census Annui exāē pe-
soluantur, & negligere vt famulorum
Salaria, & debita cōtracta suo tēpore re-
stituātur. Omne lapidē mouere, vrz-
què ab externis ac à domesticis ho-
nor sibi magn' cū magna submissione
defteratur, & parui facere, si exiguis ho-
nor præstet: Deo, imò iuramētis, bla-
phemijs, murmurationibus, detrac-
tibus, & alijs peccatis indies offendis-

ur

DE MORTIF. VOLVNT. 327

tur. Si omnē industria collocet, ut su-
pellex domestica & quicquid in ædib.
Objectū est oculis carnis, bellèsiteat, sit
mēlalauta, & palato grata, parūverò cu-
re canimā į esse purā à virtus, & virtuti
b° humilitatis, māsuetudinis, alijsque
ornatā, atq; ita cōpositā, vt diuinis oca-
lis placeat. Si in multis pijs operibus
exercere se negligat, ne ab alijs irridea-
tur, aut detrimētū aliquid patiatur,
maximē si erant opera lege aliqua diui-
na vel humana imperata. Si singulari
amore aliquem prosequatur, cuius cō-
suetudine in magnas animi distractio-
nes & perturbationes incidat, contriste-
ra autē, si cius familiaritate seu neque-
at. Hi omnes, alijsque id ḡus, sunt af-
fectus inordinati ex amore proprio
profecti, quibus homo in suis rebus
præcipue seipsum & non Deum quæ-
rit. Sed iam videbitus, quemadmo-
dum sint cum sua radice mortifican-
di & subiugandi.

C A P V T. II.

*Quia ratione mortificandus sit amor
proprius, cum affetibus ex eo
ortis.*

Ser-